

Algemeen Beeld 24/11

- Het **aantal nieuwe positief** geteste personen is op 24 november: **3979**. Dit zijn 1235 minder dan gisteren (5213).
- De afgelopen week was het aantal nieuwe positief geteste personen: **30303** (de week daarvoor: **31278**).
- Ondanks de daling van vandaag lijkt de daling in het aantal meldingen positief geteste personen de laatste dagen te stagneren.
- Het **percentage positieve testen** is **12.0%** bij 251690 testen (22/11).
- Het aantal testen uitgevoerd door de GGD 'en is toegenomen en het percentage positieve testen lijkt iets af te nemen (vorige week was het 13.8%). Weekbericht RIVM.
- Er worden echter ook -steeds vaker- tests afgenomen door particuliere organisaties en door individuen. Die testen voldoen niet altijd aan de normen van het RIVM of worden niet altijd bij de GGD gemeld. Dit kan enige vertekening geven. Maar het beeld lijkt toch wel te stagneren.
- De 5 veiligheidsregio's met de meeste positief geteste personen per 100.000 inwoners op 24 november: Rotterdam-Rijnmond, Twente, Midden- en West-Brabant, Zuid-Holland-Zuid en Flevoland.
- Landelijk zitten we ruim boven de signaalwaarde voor inschalingsniveau 'ernstig' (150) over de afgelopen week. We zitten op gemiddeld **212,2 positief geteste mensen per 100.000 inwoners over de afgelopen week**.
- Geen van alle regio's zitten in de fase 'waakzaam; met minder dan 50 besmettingen per 100.000. Het merendeel (18 van de 25) regio's zit nog steeds in de fase 'ernstig' van de epidemie, met meer dan 150 meldingen per 100.000.
- In verschillende regio's is het BCO flink verbeterd. In circa 70% van de veiligheidsregio's kan het reguliere Bron en Contact Onderzoek weer worden uitgevoerd.
- Het **Reproductie** getal: **1.02** (dit wordt wekelijks op dinsdag geactualiseerd door RIVM). Daarmee is het reproductiegetal gestegen en zitten we weer boven de 1.
- Het aantal besmettelijke personen is afgenomen, maar nog hoog (waarschijnlijk 117.905). Dat betekent dat als het aantal contactmomenten weer snel toeneemt, het virus makkelijk weer op kan laaien.

Ziekenhuiscijfers

- Het totaal aantal opgenomen COVID-patiënten bedraagt 1925, 43 minder dan de vorige dag. Daarvan liggen er 1399 buiten de Intensive Care, 33 minder dan gisteren.
- Op de IC liggen 526 COVID-patiënten, 10 minder dan de dag ervoor.
- Er liggen daarnaast 491 non-COVID-patiënten op de IC, 40 meer dan gisteren. De totale IC-bezetting bedraagt daarmee 1017, 30 meer dan gisteren. Het aantal nieuwe COVID-opnames bedraagt 223 in de kliniek en 32 op de IC.
- In de afgelopen 24 uur zijn er 10 patiënten verplaatst tussen de regio's, waarvan 2 IC-patiënten

Programmadirectie COVID-19 (PDC19):**Snel-testen**

- VWS ondersteunt de ontwikkeling en validatie van verschillende type sneltesten, namelijk de LAMP-test, antigeentesten, de ademtest, massa-spectrometrie en de spectrax.
- De LAMP-test en antigeentesten zijn klinisch gevalideerd en kunnen afhankelijk van de setting betrouwbaar gebruikt worden.

Traceren

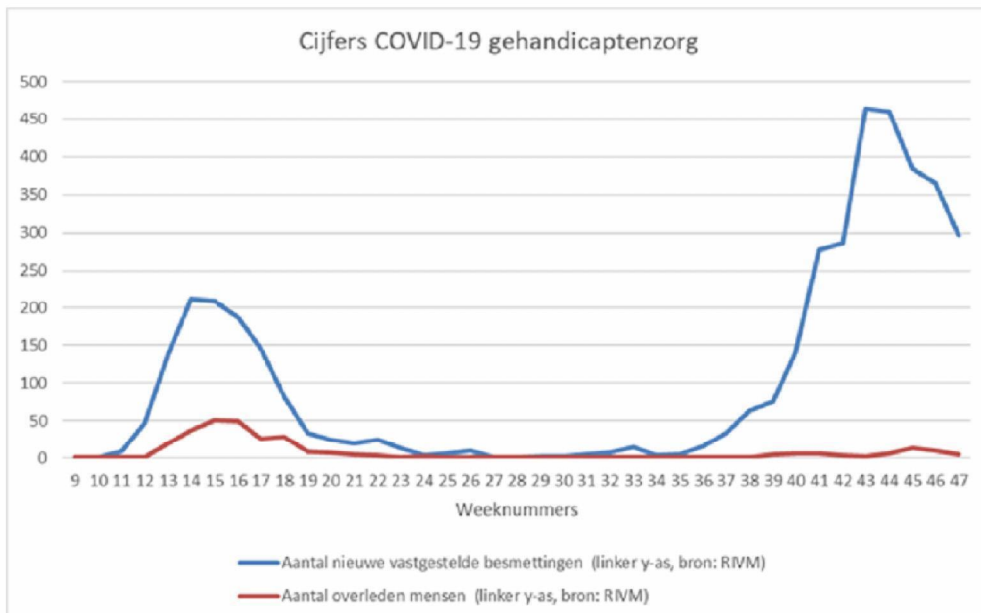
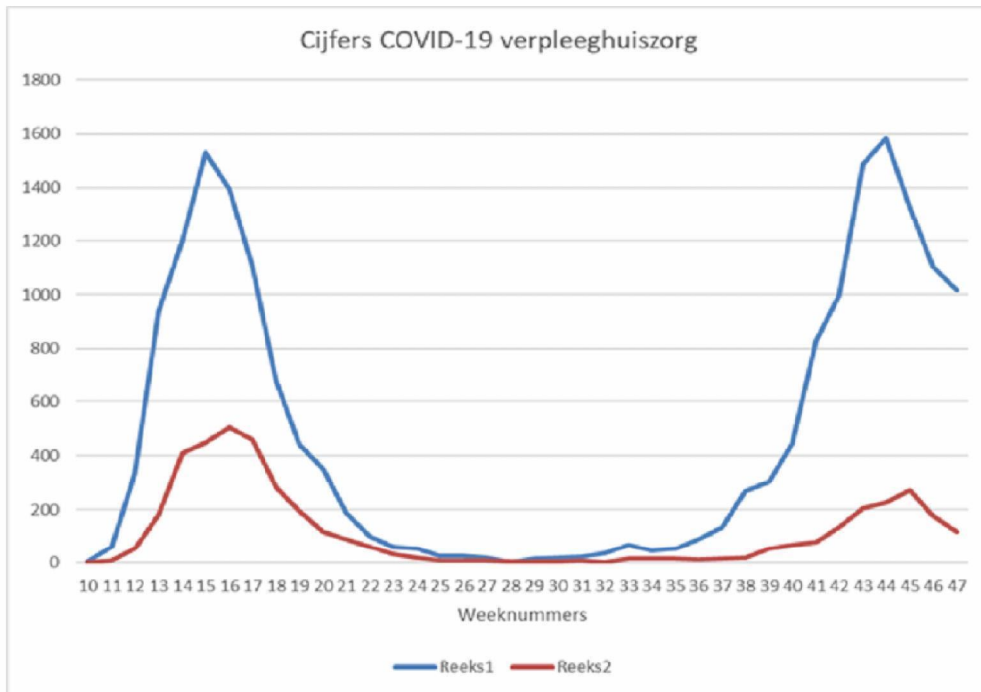
- Op dit moment is er ongeveer 5.975 fte beschikbaar voor BCO (landelijk 3.475 fte en regionaal 2.500 fte). Met deze capaciteit zijn de GGD'en in staat om ongeveer 2.340 volledig BCO uit te voeren en kunnen GGD'en op dit moment elke besmetting opvolgen met risicogestuurd BCO.
- Per week wordt de landelijke schil met ca. 250 fte uitgebreid en de regionale BCO-capaciteit met ca. 90 fte (deze mensen ronden dan het praktijkdeel van de opleiding af).
- GGD'en werken aan uniformering middels best practices, ICT-ondersteuning en GGD Contact. Wel zal BCO altijd een deel maatwerk houden.

Publieke Gezondheid (PG):

- Een nertsenbedrijf in Putten (provincie Gelderland) is in de early warning, het monitoringssysteem waar wekelijks dieren worden ingezonden, positief getest op SARS-CoV-2. Het bedrijf heeft ongeveer 3000 moederdieren en wordt geruimd. Het is het eerste bedrijf dat wordt geruimd buiten het risicogebied (Zuid-Nederland).
- In totaal zijn nu 70 nertsenbedrijven in Nederland besmet verklaard. Van de 56 overige bedrijven staan er 21 bedrijven leeg: zij hebben alle dieren gedood en gepelst. Voor de resterende 35 bedrijven die nog bezig zijn met het pelzen van de dieren gelden aanvullende maatregelen.
- Het betreft hygiënemaatregelen voor houders en medewerkers, en extra maatregelen voor het vervoer van dode nertsen.

Langdurige zorg:

	Verpleeghuiszorg	Gehandicaptenzorg	Ouderen thuis (70 plus)
bevestigde besmettingen op basis van test (cumulatief stand 23 november)	18.406	4.112	39.040
waarvan als overleden geregistreerd (cumulatief, stand 23 november)	4.340	293	3.695
Huidig aantal locaties met minimaal 1 bevestigde COVID-besmetting in de afgelopen 28 dagen (stand 23 november)	645	317	



Verpleeghuizen

Algemeen: de thematiek is deels aan het veranderen. Het gaat blijft gaan over continuïteit, maar steeds meer over sneltesten en financiële zorgen.

- Voorbereiding: Zorgaanbieders hebben zich voorbereid en hebben geleerd van de eerste golf. Ook COVID-19 wordt 'normaal'. Met name bij zorgaanbieders die in de eerste golf ervaring hebben opgedaan is er een zekere gewenning.
- Zorgcontinuïteit: We horen in toenemende mate zorgen over de continuïteit van de zorg in verpleeghuizen. Min of meer evenredig met de verminderde beschikbaarheid van zorgverleners worden activiteiten verminderd of gestopt, het is derhalve een geleidelijk proces. Het eindbeeld is dat slechts het delen van voedsel, medicatie en ADL resteert. Voor een VVT-organisatie kan het ook betekenen dat met de thuiszorg wordt gestopt, omdat de verpleeghuisbewoners geheel zijn afhankelijk zijn van de zorgaanbieder. We horen steeds meer initiatieven om mensen van buiten de zorg 'in te vliegen'.
- BCO: Men heeft (soms in overleg met de GGD) een eigen vorm van BCO ontwikkeld om grip te hebben op de gang van het virus door de instelling. Uitbraken zijn veelal terug te voeren op zorgverleners.
- Pbm: lijkt voldoende beschikbaar.
- Testen: is vitaal om grip te hebben op de uitbraak. Geen klachten meer over testcapaciteit. Veel zorgaanbieders werken met sneltesten die naar wij horen behoorlijk betrouwbaar zijn.
- Het verloop van de ziekte lijkt minder heftig dan tijdens de eerste golf. De symptomen lijken milder en het aantal mensen dat overlijdt, lijkt verhoudingsgewijs lager.
- Zorgen: Er worden drie voorname zorgpunten genoemd in de verpleeghuizen.
 - Als eerste de beschikbaarheid van voldoende zorgverleners. Er wordt melding van gemaakt van ziekteverzuim dat behoorlijk oploopt. Overigens lijkt het beeld vooral gekleurd door daar waar er veel besmettingen zijn. In cijfers lijkt het gemiddelde niet zeer hoog, 7% tot 8%. De creativiteit met inzetten van mensen buiten de zorg neemt toe (zie voorbeelden hierna). Punt van aandacht is dat het voor zorgaanbieders soms lastig is om zicht te houden op de uitval en het ziekteverzuim. De informatiesystemen zijn niet op ingericht op een crisis waardoor sturing moeilijker wordt.
 - Als tweede worden de financiën genoemd. De kosten lopen op door de inhuur van ZZP'ers en het bewerkelijk zijn COVID-19. Daarnaast is er onduidelijkheid over de dekking van kosten van corona-units om overloop vanuit ziekenhuizen aan te kunnen. We horen steeds meer indringend de zorgen over de financiering van de COVID-19 eenheden om overloop van het ziekenhuis op te vangen. Daarover is duidelijkheid zeer gewenst. Men twijfelt niet aan de bedoelingen, maar de duidelijkheid blijft lang uit.
 - De toenemende polarisatie in de samenleving wordt door de zorgverleners als demotiverend ervaren. Tijdens de eerste golf was er veel steun voor de zorg, die is nu minder.
- Zorgverleners naast de schaarste aan zorgverleners speelt dat zorgverleners corona-moe beginnen te worden. Men wil terug naar de pre-cornona situatie.

- **Bezoek:** Zorgaanbieders proberen het bezoek bij een uitbraak zo kort mogelijk te weren. Soms is quarantaine niet altijd uit te sluiten, bijvoorbeeld bij een uitbraak. Daarvoor is bij familie niet altijd begrip. Vaak is bezoek gereguleerd, dus op vaste tijden e.d.

Gehandicaptenzorg instellingen

Algemeen: we horen steeds meer uit de gehandicaptenzorg dat er betrekkelijk weinig besmettingen zijn in de gehandicaptenzorg. Wel horen we over moeilijk rond te krijgen roosters.

- **Voorbereiding:** Ook in de gehandicaptenzorg speelt dat de zorgaanbieders hebben geleerd van de eerste golf en zich hebben voorbereid. Uit de regio's waar tijdens de eerste golf COVID-19 niet of nauwelijks is doorgedrongen is het virus nu ook.
- **Cliënten:** Er wordt veel melding gemaakt van verdriet en onbegrip bij cliënten over de maatregelen (afstand houden, mondkapjes bij zorgverleners, meer gereguleerd bezoek, pbm bij bezoek. Ook bij familie is hiervan sprake.
- **BCO:** Idem als bij de verpleeghuizen.
- **Pbm:** lijkt voldoende beschikbaar.
- **Testen:** is vitaal om grip te hebben op de uitbraak. Vele zorgaanbieders hebben zelf een teststraat omdat het via de GGD niet snel genoeg gaat.
- **Dagbesteding:** Het bieden van dagbesteding is vitaal voor de kwaliteit van leven van cliënten. Tegelijkertijd is het complex om goed vorm te geven. Dit leidt bovendien tot behoorlijke meerkosten.
- **Bezoek:** Als sprake is van een uitbraak wordt het bezoek zo kort mogelijk geweerd. Door de bank genomen is er begrip van de familie, vooral omdat duidelijk is dat het om een beperkte periode zal gaan.
- **Cohorteren:** Bij een uitbraak worden zo veel mogelijk cohorten ingericht. Juist in de gehandicaptenzorg is dat soms lastig omdat sommige cliënten eigen voorzieningen nodig hebben die verbonden zijn aan de woonruimte van de cliënt, zoals een speciaal bed.
- **Zorgen:** Voornaamste zorgpunt in de gehandicaptenzorg is dan ook het beschikbaar hebben van voldoende en voldoende vitale zorgverleners.
- **Zorgverleners:** naast de schaarste aan zorgverleners speelt dat zorgverleners corona-moe beginnen te worden. Men wil terug naar de pre-corona situatie. Zorgaanbieders proberen hieraan het hoofd te bieden met inzet van geestelijke verzorgers, aanbieden van gesprekken met psychologen of wat extra verlof.

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ):

Continuïteit van de zorg en jeugdhulp

Beeld Jeugd

- Toezicht afgelopen week wijst uit dat de jeugdhulp zoveel mogelijk doorgang vindt.
- Er waren eerder signalen over de toegang van vertrouwenspersonen tot jeugdigen. Uit toezicht blijkt dat de toegang van vertrouwenspersonen geborgd is.
- Op verzoek van de IGJ heeft de GGD-GHOR Nederland uitvraag gedaan bij *Jeugd Gezondheidszorg (JGZ) aanbieders*. Hieruit komt naar voren dat de meeste JGZ organisaties

zich per 1-9-2020 weer richten op de gebruikelijke JGZ activiteiten. Alleen bij de GGD Gelderland Zuid wordt momenteel nog JGZ personeel ingezet voor COVID activiteiten ten koste van de JGZ activiteiten. Vrijwel alle JGZ organisaties hebben moeite om de achterstanden in te halen. Dit komt door de 1,5 meter maatregel, het ziekteverzuim, het af en toe moeten sluiten van locaties door besmettingen en het al voor COVID bestaande personeelstekort.

- Uitvraag van het *Landelijk Netwerk Veilig Thuis* onder Veilig Thuis organisaties laat het volgende beeld zien:
 - Er is geen significante stijging van het aantal meldingen, soms zelfs een daling.
 - Er is een enorme stijging in het aantal adviezen.
 - Binnen de meldingen die VT ontvangt wordt meer en heftiger geweld toegepast, er zijn meer spoedmeldingen en meer acute zaken.
 - In sommige regio's is een toename van meldingen over zwerfjongeren en/of meldingen over grensoverschrijdende loverboy problematiek (in de grensregio's) en een tekort aan plekken voor deze slachtoffers.
 - VT organisaties hebben vaker te maken met klachten en juridisering, soms wordt meteen vanaf eerste contact met advocaten geschermd.
 - Bij veel VT organisaties is sprake van toenemend ziekteverzuim, toenemende werkdruk en overbelasting van medewerkers.

Beeld Verpleging & Verzorging

- In de regio Dordrecht lijken de besmettingen in de verpleeghuizen af te nemen. Ook de druk vanuit de ziekenhuizen lijkt minder te worden. Een bestuurder van een V&V zorgaanbieder geeft aan dat de corona-units niet meer vol zitten. De regio kampt wel met een tekort aan beschikbare ELV-bedden. De (430) huisartsen krijgen nauwelijks ELV-plekken voor hun patiënten geregeld. Huisartsen moeten veel rondbellen en krijgen van veel verpleeghuizen een 'nee' te horen. Het kernteam corona in de regio (met een afvaardiging vanuit o.a. ziekenhuizen, VVT, GGD) onderzoekt nu waar de knelpunten precies liggen.

Beeld Medisch Specialistisch Zorg

- Onder meer vanwege een grote uitbraak onder zorgverleners op de IC van het Rode Kruis Ziekenhuis in Beverwijk (één van de drie brandwondencentra) is er langere tijd sprake geweest van een dreigend capaciteitstekort voor de brandwondenzorg. Door nauwe samenwerking tussen de brandwondencentra in binnen- en buitenland heeft dat niet tot incidenten in de patiëntenzorg geleid. Inmiddels is er weer meer capaciteit beschikbaar.

Beeld asielzoekerscentra

- De zorgverlening in de asielzoekerscentra (azc's) staat meer onder druk dan in de eerste golf. Dit komt door een toename van besmettingen. De woonomstandigheden op sommige azc's maakt het lastig om afstand te houden en om bewoners ter plaatse te isoleren. Bij azc's is sprake van een volle bezetting. Dit komt omdat de instroom van bewoners weer op gang is gekomen. De uitstroom is daarentegen niet hoog.
- Het proces van testen via de GGD gaat inmiddels sneller in vergelijking met voorheen.

- Eén van de locaties uit zijn zorgen over (veelal) getraumatiseerde bewoners met psychische klachten. Er wordt gezocht naar alternatieve activiteiten, gezien het wegvallen van bepaalde activiteiten en stilgelegde/beperkte (online) GGZ-behandeling.
- IGJ heeft twee signalen ontvangen dat een bewoner van een azc belang heeft bij het niet ziek zijn/zich te laten testen. Het niet kunnen opvolgen van een oproep voor een verhoor bij IND vanwege een (vermoeden) van een coronabesmetting kan tot vertraging in procedure.

Zorg en Jeugd Caribisch Nederland (ZJCN)

- Cijfers 24/11/2020

Maximaal controleren (incl. zorg kwetsbare personen)	Bonaire	St. Eustatius	Saba	Curaçao	Aruba	Sint Maarten
Aantal positief geteste mensen totaal (sinds gisteren)	142	14	5	1773 (+24)	4737 (+6)	1017 (+10)
Aantal actieve COVID patiënten actueel	3	0	0	739	85	87
Aantal ziekenhuisopnamen actueel (cumulatief ²)	0 (8)	0	0 (1)	11 (33)	8 (247)	2 (95* ¹)
Aantal patiënten op IC actueel (cumulatief ²)	0 (2)	0	0	5 (3)	3 (49)	0 (45*)
Aantal patiënten overleden totaal	3	0	0	3	45	25

- Op Curaçao zijn tot vandaag toe 1773 (+24) nieuwe gevallen gemeld, op Aruba 4737 (+6), Sint Maarten 1017 (+10).
- Sommige van de nieuwe patiënten op Curaçao maken deel uit van de bekende clusters, maar er zijn ook een aantal individuen die (nog) niet aan een van de clusters gelinkt kunnen worden. Het aantal patiënten opgenomen in het ziekenhuis en op de IC op Curaçao is sinds de laatste update gestegen.
- Op Sint Maarten is een patiënt overleden, nu 25 in totaal.